

CC Brasschaat
zaterdag 16 november 2019

foto © Kurt Van der Elst

Recensie:

In een wekenlang op voorhand uitverkocht CC Brasschaat bracht Compagnie Cecilia een weergaloze voorstelling: Frontaal. Sofie Decler en Laurence Roothoofd spelen in deze dramedy de hoofdrollen. Het werk werd geschreven en geregisseerd door Jan Sobrie. De voorstelling start komisch waarna er steeds meer dramatische elementen toegevoegd worden om te eindigen in een state of mind-voorstelling die in de gedachtenwereld van de twee personages laat kijken. Allebei blijken ze met de jaren een psychologische last mee te sleuren en daarbij valt het op dat ze het verlies van hun moeder eigenlijk nog niet helemaal verwerkt hebben. De boog die de vrouwen maken, mede dankzij de live- muziek van drummer Iben Stalpaert en de verwijzing naar 'Aan het strand van Oostende' van Louis Neefs, zit lekker, net als de humor die na een tijd over gaat in stiltes waardoor die extra pijnlijk aanvoelen.

Sofie mag heerlijk excelleren als de bemoeizieke zus die Laurence vraagt of ze niet met een bijtend product de grafsteen van hun overleden moeder aan het kuisen is want 'als het bijtend is dan is het om zeep'. De steen is behoorlijk fragiel weet ze en dus vraagt ze ineens ook of ze geen zachte spons kan gebruiken in plaats van een schuurspons, want dat laatste type kan voor strepen zorgen. En of dat nog niet genoeg is, geeft ze mee dat ze best lauw water gebruikt. Sofies personage blijkt die trekken wat van haar moeder geërfd te hebben. Laurence vraagt haar hoe het komt dat haar zus de helft van de 1.250 euro voor het graf met een concessie van 30 jaar nog niet betaald heeft. De namen van hen en de geboortedatum staan er al bij gekerfd. Een lugubere gedachte. Sofie stelt prompt dat ze als ze dood is daar niet wil gaan bijliggen. Ze heeft immers helminthofobie, angst voor wormen, claimt ze plots. Laurence zit tot over haar oren in de stress want ze moet nog van alles regelen voor haar huwelijk met Yves. Ook zij blijkt een pietje precies en een controlefreak te zijn. Ze wil absoluut geen asperges serveren want als iedereen moet gaan plassen, dan stinkt dat verschrikkelijk. Sofie wil niet naast de broer van Yves zitten omwille van diens adem. Tot blijkt dat Laurence liever niet heeft dat haar zus naar haar huwelijk komt. Hoewel Sofie een laboschort draagt, blijkt ze al een lange tijd thuis te zitten, en een drankprobleem te hebben (net zoals hun moeder destijds). Als Sofie te veel gedronken heeft, is ze niet aangenaam en begint ze over mama. Vandaar dat Laurence niet wil dat ze komt.

Op haar vijfenveertigste wil Sofie nog moeder worden. Voor een spermabank past ze want ze wil de man die haar bevrucht in de ogen kunnen kijken. Dus heeft ze haar pijlen gericht op studenten Letteren en Wijsbegeerte. In ruil voor zaad, kan ze hen een jaar de huur van hun kot betalen stelt ze voor. Voorlopig heeft ze nog geen positieve reacties ontvangen. Maar ze geeft niet op. Ze heeft op de campus immers scheurbriefjes gehangen â€

Dat het niet goed loopt tussen de twee zussen heeft ook met Yves te maken die Sofie heeft willen colloqueren omdat ze net een Alfa Romeo heeft gekocht. Laurence verwijt haar dan ook plots het geld door ramen en deuren te smijten nadat ze een deel van de erfenis van haar moeder heeft opgestreken (wat in de literatuur ook als het Ferrari-syndroom beschreven wordt n.v.d.r.). Het blijft immers niet alleen bij die oude wagen, ook een kerkorgel uit de achttiende eeuw waar een stuk van de pijpen nog is moeten afgesneden worden omdat het muziekinstrument anders niet in haar garage zou passen, bekritiseert ze als aankoop. Sofie verklaart dat ze nu eenmaal

graag Bach hoort en kaatst de bal terug door fijntjes te stellen dat Yves toch ook een 4X4 heeft aangeschaft: 'Zodat ie niet zou vastzitten in het asfalt?'

Laurence verwijt Sofie dat ze een half uur om een koffie was en daardoor hun moeder niet heeft zien sterven, ook al sms'te ze zich suf en probeerde ze nog op andere manieren tevergeefs haar zus te bereiken. 'Je hebt mama kapot gemaakt!' klinkt het bikkelhard. 'Ik heb geprobeerd je een prinses te laten zijn in een zwartgallige wereld.' stelt Sofie die Laurence haar ogen probeert te openen en vertelt wat een drankorgel hun moeder was. Zij heeft als oudste zus vaak voor de jongste moeten zorgen zoals die keer dat ze nog in hun pyjama met hun mama naar een zelfbedieningsrestaurant trokken om daar te eten, ze naar de aanpalende supermarkt gestuurd werden om daar wat te gaan spelen tussen de rayons, om vervolgens 500 frank toegestopt te krijgen om iets te kopen zodat hun moeder zich nog wat verder kon bezatten met het zoveelste flesje rosé. Sofie verwijt Laurence met voorgekauwde 'meningskes van de Feeling' af te komen.Â

Geconfronteerd met haar eenzaamheid, na de afwijzing van haar zus Laurence die geen contact meer met haar wil, rijdt Sofie zich te pletter op een muur. Een deel van het geheugen blijkt aangetast. Drie dingen spoken in haar hoofd: dat ze er niet in geslaagd is om overeen te komen met haar zus, wat haar moeder toen ze zwanger was van Laurence haar opgedragen had. Dat ze er niet bij was toen haar moeder stierf en haar vraag om haar te vergeven niet gehoord heeft. En tenslotte vraagt ze zich af of ze wel braaf genoeg is geweest. Want volgens haar ma aten 's avonds snoeken de stoute eendjes op in de vijver. Als dat gebeurt 'dan ben je een vogel voor de vis.' klonk het. Laurence van haar kant gaat in haar bruidsjurk naar haar moeders graf op de dag van haar huwelijk. Ze stelt dan al vast dat Yves haar niet meer vastpakt alsof ze als een duur kookeiland is, dat te fragiel is â€

Frontaal is heerlijk confronterend en wellicht zullen heel wat Vlaamse gezinnen zich herkennen in wat voor impact twee grote levensgebeurtenissen: het huwelijk en de dood kunnen hebben op mensen en onderlinge relaties. Aan Laurences en Sofies bij momenten lekker absurde humor zit een scherp en wrang maar o zo herkenbaar klein kantje dat we erg sterk weten te waarderen. Het is het soort humor, soms wat donker ook, dat niet zo gek veel te horen en te zien is op de planken. Frontaal is bitterzoet, grappig en dramatisch. De spanningsboog samen met de live percussie is top en de psychologische laag van de personages tot in de puntjes uitgewerkt. Dit is theater zoals we het graag zien. Volgens het boekje. Chapeau.

< Bert Hertogs >

Credits: Spel:

Laurence Roothoof Sofie Declair

Tekst en regie

Jan Sobrie

Live-muziek

Iben Stalpaert

Dramaturgie

Tom De Bleye Daan Borloo

Scenografie

Giovani Vanhoenacker

Kostuums

Marij De Brabandere

Techniek

Tom Declercq Koen De Wilde

Stage techniek

Sarah Feyen

Fotografie

Kurt Van Der Elst

Ontwerp affiche

Mario Debaene

Productie coördinatie

Sarah Vandenbussche

Productie

Compagnie Cecilia

Coproductie

Perpodium

Met de steun van

Vlaamse Gemeenschap Stad Gent Taxshelter van de Belgische federale overheid